

Datum

29 januari 2021

Onderwerp

Input VNG voor AO Preventie 1 februari 2021

Geachte dames en heren,

Maandag 1 februari debatteert u met staatssecretaris Blokhuis over preventie (medische-, leefstijl- en infectiepreventie), verslavingszorg en drugsbeleid. De VNG vraagt uw aandacht voor de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid en wel voor deze onderwerpen:

1. Geef 'Gezonde Leefstijl' een plaats in de Nota;
2. Ook op rijksniveau is doorontwikkeling naar een integraal gezondheidsbeleid noodzaak;
3. Neem prijsmaatregelen om gezonde voeding te stimuleren;
4. Ouderengezondheidszorg – ga met gemeenten in gesprek over financiële impuls voor vroegsignalering;
5. Contourennota – faciliteer lokale en regionale ontwikkelingen.

Geef 'Gezonde Leefstijl' een plaats in de Nota

De Landelijke Nota Gezondheidsbeleid is voor de eerste keer tot stand gekomen in bestuurlijk partnerschap van Rijk en gemeenten. De VNG ziet het als een goede eerste stap om vanuit het rijk en gemeenten samen in te zetten op gezondheidsvraagstukken. De VNG is tevreden met de keuze voor de vier belangrijkste gezondheidsvraagstukken, hoewel het onze wens was om ook het vraagstuk Gezonde Leefstijl in de nota op te nemen. Voor gemeenten is het vraagstuk Gezonde Leefstijl integraal onderdeel van het lokale gezondheidsbeleid. Tegelijkertijd worden in steeds meer gemeenten Preventieakkoorden met lokale publieke en private partners afgesloten over de inzet op Gezonde Leefstijl. In de akkoorden gaat het om gezamenlijk en gedeelde verantwoordelijkheid van alle partijen.

Ook op rijksniveau is doorontwikkeling naar een integraal gezondheidsbeleid noodzaak

De VNG is ook tevreden met de twee rode draden van de nota, Health in All Policy's en Positieve Gezondheid. In veel gemeenten wordt de integrale benadering van gezondheid al opgepakt. Helaas is het in deze kabinetsperiode nog niet gelukt om met het kabinet integrale afspraken te maken. Dat is de reden dat de VNG gezondheidsontwikkelagenda's gaat uitwerken waar die integrale aanpak het vertrekpunt is.

Voor de komende periode wordt een agenda voor het vraagstuk Gezondheidsverschillen ontwikkeld. Juist dit vraagstuk vraagt om een integrale aanpak van onderliggende problematieken. Naast de integrale benadering wordt ook de rode draad Positieve Gezondheid gevolgd. Dit concept gaat uit van regie over de eigen gezondheid en het centraal stellen van een betekenisvol leven van mensen, in plaats van de nadruk op ziekte of beperkingen te leggen. Zodoende is het concept uitermate toepasbaar voor de aanpak van gezondheidsachterstanden (cf. het WRR rapport uit 2018). De bedoeling van de ontwikkelagenda's is knelpunten die een effectieve aanpak van het vraagstuk

belemmeren in het bestuurlijk overleg met de staatssecretaris te agenderen. Het gaat om knelpunten die vragen om een aanpak over de beleidsdomeinen heen. Denk hier bij aan armoedebestrijding en schuldenaanpak. Maar voor een effectieve aanpak zal ook een flinke financiële investering op preventie nodig zijn. Het gaat in principe om het agenderen zolang de knelpunten blijven bestaan.

Wat betreft het concept Positieve Gezondheid zullen de komende periode sessies met gemeenten en deskundigen worden georganiseerd om te komen tot toepasbaarheid in het gemeentelijke beleid en in de afspraken met organisaties op het terrein van zorg en gezondheid. Het is van belang dat voor deze afspraken dat de juiste voorwaarden worden geformuleerd die professionals de ruimte geven om aan te sluiten op wat mensen (nog) wel kunnen, in plaats van een aanbodgerichte benadering.

Neem prijsmaatregelen om gezonde voeding te stimuleren

Zoals vele andere ondertekenaars van het Preventieakkoord dringt ook de VNG erbij het kabinet op aan om meer in te zetten op prijsmaatregelen voor het stimuleren van gezonde voeding en het ontmoedigen van ongezonde voeding. De meeste gemeenten zetten actief in op meer bewegen, een gezonde omgeving e.d. maar zolang de verleiding tot het nuttigen van ongezond voedsel blijft bestaan zal het bevorderen van een gezonde leefstijl onvoldoende effect hebben.

Oudergezondheidszorg – ga met gemeenten in gesprek over financiële impuls voor vroegsignalering

Om de ambitie ‘Vitaal ouder worden’ te kunnen realiseren is inzet op oudergezondheidszorg, artikel 5a van de WPG van groot belang. Eén van de onderdelen van de oudergezondheidszorg is ‘vroegsignalering’, onmiskenbaar om zicht te houden op de gezondheidssituatie van ouderen. Echter het artikel is indertijd in de wet opgenomen zonder financiële impuls voor gemeenten. De VNG vraagt het kabinet hiervoor het gesprek aan te gaan.

Contourennota – faciliteer lokale en regionale ontwikkelingen

Het kabinet bereidt momenteel de Nota Toekomst van de Zorg (Contourennota) voor. Hierin is een hoofdstuk Preventie opgenomen. De VNG dringt erop aan de lokale en regionale ontwikkelingen t.a.v. preventie en gezondheidsbevordering, de samenwerkingsafspraken gemeenten – verzekeraars, de lokale preventieakkoorden enzovoorts te faciliteren en te stimuleren met een flinke financiële impuls. En daarbij voldoende te ruimte te laten voor lokaal en regionaal maatwerk en oplossingen. Met andere woorden spijker de wet- en regelgeving niet dicht met centrale sturingsmechanismen en detailbemoedienis.